

Міністерство освіти і науки України
Одеська обласна рада
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська національна наукова бібліотека
Одеська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. М. С. Грушевського
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Харківська державна академія культури
Університет Країни Басків (Іспанія)
Одеський національний політехнічний університет

**ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА
ТА ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ
XXI СТОЛІТТЯ**

МАТЕРІАЛИ

XII Міжнародної науково-практичної конференції

*м. Одеса
11–13 вересня 2019 року*

За загальною редакцією
В. Г. Спрінсяна

Одеса
«Астропринт»
2019

УДК 378.4.007(477.74)(063)

I-741

Редакційна колегія:

Г. О. Оборський — доктор технічних наук, професор, дійсний член Академії інженерних наук України, заслужений працівник освіти України, ректор Одеського національного політехнічного університету;

В. Г. Спрінсян — кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій ОНПУ, голова Асоціації документознавців України;

В. М. Шейко — доктор історичних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії мистецтв України, ректор Харківської державної академії культури;

О. В. Шевченко — доктор наук з соціальних комунікацій, професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

Т. В. Розова — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури Одеського національного політехнічного університету;

М. М. Чурсін — доктор педагогічних наук, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

Н. Ф. Баландіна — доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

В. Ю. Жарких — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та методології науки Одеського національного політехнічного університету;

С. Х. Литвин — доктор історичних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна);

Т. В. Новальська — доктор історичних наук, професор, зав. кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв;

Мадарьяга Неря — PhD-доктор філософії, професор класичних і слов'янських мов гуманітарного факультету Університету Країни Басків (Іспанія);

О. М. Анісімова — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри інформаційних систем управління факультету математики та інформаційних технологій Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця, Україна);

Ю. С. Амелченко — заслужений працівник культури України, директор Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М.С. Грушевського;

Ю. І. Палеха — кандидат історичних наук, професор завідувач кафедри документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Європейського університету (Київ, Україна);

Т. Л. Бірюкова — кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

О. О. Татакі — старший викладач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету

Відповідальна за випуск **О. О. Татакі**

Друкується за рішенням вченої ради Одеського національного політехнічного університету (*протокол №9 від 25 червня 2019 року*)

Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI I-741 століття: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 11–13 вересня 2019 року) / за заг. ред. В. Г. Спрінсяна ; ред. кол.: Г. О. Оборський, В. Г. Спрінсян, В. М. Шейко [та ін.] ; відп. за вип. О. О. Татакі. — Одеса : Астропринт, 2019. — 312 с.

ISBN 978-966-927-534-9

Збірник укладено на основі матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції з проблем інформаційної освіти, комунікативної компетенції, інформаційної культури сучасного фахівця, філософії кроскультурної комунікації та розробки й впровадження інноваційних освітніх технологій. До збірника також увійшли статті й тези доповідей, в яких розглядаються актуальні проблеми кола наук із соціальних комунікацій та суміжних галузей знань.

Розрахований на наукових працівників, фахівців інформаційної сфери, викладачів, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться заявленою проблематикою.

УДК 378.4.007(477.74)(063)

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції
Відповідальність за зміст статей покладається на авторів

ISBN 978-966-927-534-9

<i>Чередник Л.</i>	Фактори виникнення комунікативних бар'єрів та шляхи їх подолання	69
<i>Климков А.</i>	Информационный менеджмент в научно-технологических парках (на примере Республики Беларусь)	73
<i>Kobelchuk Tetiana</i>	Poble Espanyol muzeum pod otwartym niebem	79
<i>Сікорська В.Ю., Блінська Ю.М.</i>	Інформаційна компетентність державного службовця: структура та специфіка формування	82
<i>Татакі О.О., Татакі Д.Д.</i>	Нормативно-правове забезпечення комунікативної взаємодії у сфері публічного управління	92
<i>Сакута А., Бірюкова Т.</i>	Інформаційний консалтинг: розвиток в Україні та світі	96
<i>Татакі О.О., Паламарчук Ю.О.</i>	Взаємодія органів державної влади й наукового співтовариства: досвід Фінського метеорологічного інституту	100
<i>Зірчак Г.П., Марушак Д.В.</i>	Вплив маніпулятивних технологій на суспільну думку за допомогою PR-інструментарію	104
<i>Лавренюк В.В., Ковальова Є.</i>	Діловий етикет у різних країнах.....	109
<i>Татакі О.О., Соловійова С.Г.</i>	Інформаційне забезпечення системи охорони державної таємниці	117

СУЧАСНІ ОСВІТНЬО-ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

<i>Булгар В.В., Колесниченко Е.З., Клёнова И.В.</i>	Создание электронных дидактических средств обучения иностранных студентов дисциплинам естественно-научного цикла на подготовительном этапе	121
<i>Чурсин Н.Н.</i>	О контурах информационной профессии в информационном обществе	126

УДК 351+342.6

О.О. Татакі, Д.Д. Татакі

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Розглядається нормативно-правове підґрунтя комунікативної діяльності органів державної влади в нашій країні; зазначається, що формування партнерських відносин між владою та суспільством можливе лише за умов проведення цілісної реформи урядової комунікації.

Ключові слова: *комунікативна діяльність органів державної влади, публічне управління, реформа урядової комунікації.*

Формування партнерських взаємовідносин між владою та суспільством є пріоритетним завданням сьогодення урядових структур нашої держави. Оскільки саме вони можуть забезпечити ефективну взаємодію усіх учасників сфери публічного управління: створити довірливі відносини між зацікавленими сторонами, сформувавши правильні очікування з боку громадськості та налагодити партнерські стосунки між суб'єктами комунікації.

Система органів публічної влади в Україні – це сукупність установлених Конституцією України органів державної влади і місцевого самоврядування, що забезпечують захист прав, свобод і законних інтересів громадян, безпеку держави й суспільства, вирішують питання соціально-економічного та культурного будівництва. Так Конституцією України закріплено дві системи влади на місцях: місцеві державні адміністрації, що є місцевими органами виконавчої влади, та місцеве самоврядування, що являється публічною владою територіальних громад [6].

Конституція України (ст. 140) визначає місцеве самоврядування як право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [3]. Місцеве самоврядування в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначається таким чином: «це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у

сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України» [5].

Місцеві державні адміністрації, як єдиноначальні місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції, наділені правом представляти інтереси держави і приймати від її імені владні рішення на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць [1].

Комунікативна діяльність органів державної влади є однією з найважливіших складових системи державного управління, яка забезпечує легітимність існуючого суспільного порядку, підтримку і схвалення громадськістю управлінських рішень [2]. Велике значення для реалізації цієї функції має налагодження ефективного діалогу між державою та громадськістю і отримання належного рівня довіри до органів влади.

Варіантами впливу громадськості на владу можуть бути: представницька демократія – формування представницької влади, звітність депутатів; демократія участі – робота з адміністрацією, з органами виконавчої влади через різні форми взаємодії (подання заяв, звернень, подання пропозицій, участь у громадській раді, проведення громадської експертизи, моніторингу та інших форм контролю, проведення різних публічних заходів, у тому числі із залученням представників органів влади – Круглих столів, конференцій, інших форм консультацій з громадськістю, аналітичних викладок, проектів і т. ін.; безпосередня (пряма) демократія – безпосереднє прийняття рішень народом (референдум, збори громадян з прийняття рішень, збори трудових колективів, сільські сходи, Майдан).

Варто відзначити, що у нашій країні пряма демократія потребує розвитку, демократія участі – удосконалення і покращення практики, представницька – усвідомленого, відповідального, вільного вибору і дотримання прав виборця.

Питання взаємодії органів виконавчої влади з громадськістю регулюється наступними законодавчими актами: Конституція України; Закони України: «Про друковані засоби масової інформації (пресу)» № 2782-ХІІ від 16.11.1992, «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» № 539/97-ВР від 23.09.1997, «Про державну таємницю» № 3855-ХІІ від 21.01.1994, «Про інформацію»

№ 2657-ХІІ від 02.10.1992, «Про громадські об'єднання» № 4572-VI від 22.03.2012, «Про звернення громадян» № 393/96-ВР від 02.10.1996, «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» № 1160-IV від 11.09.2003, «Про Кабінет Міністрів України» № 794-VII від 27.02.2014; постанови Кабінету Міністрів України, серед яких «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» № 996 від 03.11.2010; міжнародні документи, зокрема, Організація Конвенція «Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень і доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища» (підписана і ратифікована Україною у 1999 р.).

Чинне законодавство передбачає певне залучення громадськості у процедурі обговорення і вирішення деяких рішень органів державної влади. Форми та способи проведення консультацій з громадськістю визначаються органом виконавчої влади за пропозицією громадської ради. Так, зокрема, ст. 38 Конституції України передбачає, що громадяни України мають право брати участь в управлінні державними справами; ст. 34 кожному гарантує право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; ст. 57 визначає, що громадяни України мають право на отримання інформації стосовно діючих законів та нормативно-правових актів, які визначають їх права і обов'язки. У ст. 32 Закону України «Про інформацію» вказано, що громадянин має право звернутися до державних органів і вимагати надання будь-якого офіційного документу, незалежно від того, стосується цей документ його особисто чи ні, крім випадків обмеження доступу, передбачених цим Законом.

Керівник та співзасновник Громадської організації «Аналітична група “21 листопада”» (яка створена 23.02.2015) Ярина Журба вказує на відсутність стратегічного планування комунікації уряду та суспільства, а саме, неможливість виявити жодного урядового документу, який можна було б вважати комунікативною стратегією [4].

Формування та реалізація єдиної комунікативної стратегії українськими органами влади дозволили б не тільки регулярно інформувати громадськість про політику, яку проводить держава, а й ефективно взаємодіяти з бізнесом та громадськими організаціями, визначаючи механізми їхнього залучення до безпосередньої участі у процесах прийняття рішень.

Вважаємо, що покращити ситуацію з комунікацією органів державної влади та громадянського суспільства можна за рахунок проведення цілісної реформи урядової комунікації, оскільки, «ефективна комунікація є необхідною складовою для успіху всіх інших реформ» [4].

Незважаючи на наявність достатньої нормативно-правової бази, залишається чимало невирішених проблем з фактичним виконанням норм, правил і процедур у сфері публічного управління стосовно забезпечення ефективної комунікативної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Віхляєв М. Ю. Громадські ради при органах виконавчої влади України та роль громадських об'єднань у їх діяльності. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 36–43.
2. Коваль Р. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів влади : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 «Механізми державного управління». Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2008. 24 с.
3. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996., № 254к/96ВР. Дата оновлення 08.12.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр>
4. Журба Я., Андрусів В. Комунікація уряду із суспільством. *Аналітичний документ – 2015*. URL: <http://msb.dy.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/10/Brief.pdf>
5. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Дата оновлення 01.05.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/280/97-вр>
6. Оболенський О.Ю., Лукін С.Ю. Публічне управління: публічна сфера, публічне право і публічна політика – співвідношення понять. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2013. Вип. 2 (17). С. 3–11

The normative and legal basis of communicative activity of state authorities in our country is considered; noted that the formation of partnerships between government and society is possible only if the integral reform of government communication.

Keywords: *communicative activity of state authorities, public administration, reform of government communication.*